Naše žene se pripravljajo na III. kongres AFŽ Slovenije

Okrajna konferenca delegatk osnovnih organizacij AFŽ

V petek, 26. novembra, se je vršila v Titovem domu v Ptuju okrajna konferenca delegatk, izvoljenih na zadnjih volitvah v odbore AFŽ. Ta konferenca predstavlja eno najvažnejših priprav za III. kongres AFŽ Slovenije, ki se bo vršil meseca decembra v Ljubljani. Organizacijo AFŽ v okraju je zastopala 201 ženo.

Konferenci je prisostvoval org. sekretar OK KPS Grden Lovro, ZB je zastopal tov. Glavnik, razen tega sta bili zastopani organizaciji LMS in PZJ.

Po izvolitvi delovnega predsedstva in kandidacijske komisije je o vlogi žene v gradnji socializma v naši deželi referiral org. sekretar OK KPS tov. Grden. V resoluciji o osnovnih tekočih nalogah KPS, ki jo je sprejel II. kongres KPS, je poudarjena pomoč organizaciji AFŽ in ženi-materi, ki se vključuje v izgradnjo socializma. Veliko pažnje je treba posvetiti ženam v zaostalih krajih okraja, kot so Haloze in del Slov. goric.

Med revolucionarne pridobitve NOB spada tudi pridobitev enakopravnosti žene, ki je v predaprilski Jugoslaviji ni bilo. Takrat je bila žena zapostavljena, bila je brez osnovnih pravic, saj so za storjeno delo bile plačane manj kot moški. S pridobitvijo enakopravnosti se je po osvoboditvi žena vključila v vse panoge javnega življenja, postala je moškemu enakovredna. Že takoj po osvoboditvi smo srečavali v tovarnah žene-udarnice, novatorke in racionalizatorke, v kmetijstvu pa žene-borke za večji hektarski donos.

Ko je govoril o pomenu Mednarodne demokratične federacije žena, je tov. Grden poudaril, da je MDFŽ edino mednarodno napredno žensko gibanje, katerega program izraža težnje in interese vseh žena sveta, ne glede na političen nazor, raso ter nacionalno in versko pripadnost. Poizkusi, da bi se razbila MDFŽ, so se izjalovili. Milijonska množica žena v svetu je odločno podprla predlog A. Višinskega na zasedanju OZN.

Ob koncu se je dotaknil mednarodnega političnega položaja, kjer je poudaril pravično borbo kolonialnih narodov borečih se za nacionalno in socialno osvoboditev, kjer sodelujejo tudi množice žena.

Sledil je organizacijski referat sekretarke OO AFŽ tov. Hedžetove. Prikazala je rast in padec AFŽ v okraju od II. kong. AFŽ Slovenije do danes. Z zadnjimi volitvami je bilo postavljenih 106 odborov AFŽ. Največji dosedanji uspehi so pred vsem vidni v prostovoljnem delu (žene so na gradbiščih ZD napravile nad 18.000 prostovoljnih ur) in ustanavljanju 6 »Domov igre in dela« ter otvoritev dečjega doma v Turnišču. Žene v Ormožu so prispevale za patronat 30.000 dinarjev, v Ptuju pa 137.501 din. Razen tega so napravile žene Ptuja 96 parov copatk za naše male. Letos je bil v Ptuju ustanovljen Okrajni dečji dom, kjer je pod strogim zdravniškim nadzorstvom 30 nezakonskih otrok ali socialno šibkih. Do sedaj so bili organizirani kuharski, šiviljski in gospodarski tečaji, ter tečaj za nego dojenčkov. Skupno je bilo 37 tečajev, kjer se je poleg strokovne plati poudarjala tudi idejno-politična plat. V lanskem letu je delalo 10 bralnih in 18 študijskih krožkov. Vendar pa se je zelo malo pažnje posvečalo kulturno-prosvetnemu delu žena, posebno njihovi ideološki preobrazbi. Zadnja podpisna akcija ni zajela najširših ženskih množic, zbranih je le 3203 podpisov.

Minimalna udeležba naših žena na vaških sestankih organizacije AFŽ je posledica slabo pripravljenih sestankov, ki ne morejo nuditi naši ženi ničesar.

V bodoče bo treba mnogo pažnje posvetiti in omasoviti AFŽ, prirejanju raznih tečajev, predavanj in študijskih krožkov.

Ob koncu je tov. Hedžetova poudarila, da je treba vse naše delo v organizaciji plansko usmeriti, jo povezati z ostalimi množičnimi organizacijami, ljudskimi odbori in kmetijskimi zadrugami, ne smemo pa pozabiti na šolo.

Le na ta način bo lahko AFŽ pomagala čim hitreje premostiti ostanke suženjske preteklosti naše žene.

Diskusija po obeh referatih je bila zelo živa in konkretna, kjer so naše žene skupno reševale tudi najtežje probleme njihovega dela na vasi. Ugotovilo se je, da so vaški sestanki preveč suhoparni, brez življenjskega pristopanja reševanju problemov. Tov. Majce Anda je poudarila, da bi bilo potrebno, da se žene na vasi tesno povežejo z učiteljstvom, ki bi jim pri delu nudilo strokovno in praktično pomoč, posebno pri pravilni usmeritvi vzgoje otrok in preskrbe istih. Žal je ugotovila, da so roditeljski sestanki zelo slabo obiskani, kar otežava povezavo med domom in šolo. Dalje se je nekoliko zadržala pri vprašanju pomoči, ki bi jo naj AFŽ nudila mladinski organizaciji. Tudi tu se delajo grobe napake, pred vsem v nepravilnem tolmačenju vloge mladine pri graditvi socialistične vasi. Tovarišica iz Stoperc je izjavila, da kulaški elementi podsmehujejo organizacijo AFŽ ter jo ironično podcenjujejo. Ob koncu je dejala, da bodo šle mimo teh zaničevanj ter dokazale našim sovražnikom, da je AFŽ močna organizacija in njena vloga v graditvi socializma neprecenljiva.

Tov. Mirtličeva je imela kratek referat, v katerem je v celoti odgovarjala ženam na razna vprašanja, obenem pa poudarila, da morajo žene z največjo požrtvovalnostjo pristopiti k nadaljnjim izvajanjem nalog, ki stojijo pred našimi ženami.

Sledile so volitve okrajnega plenuma AFŽ, ki ga tvorijo delegatke konference, in volitve Okrajnega izvršilnega odbora AFŽ.

Ob koncu so delegatke poslale resolucijo CK KPS, CO AFŽ Jugoslavije ter GO AFŽ Slovenije.

Resolucija

Centralnemu komiteju KPS

Žene celotnega ptujskega okraja, zbrane dne 26. novembra 1948. na okrajni konferenci Antifašistične fronte žena, pošiljamo Centralnemu komiteju Komunistične partije Slovenije tople in borbene pozdrave. Zavedajoč se ogromnega pomena, ki ga je začrtal v zgodovini slovenskega naroda II. kongres Komunistične partije Slovenije, obljubljamo, da bomo tudi me stopale po njegovih stopinjah, držeč se dragocenih navodil, ki jih je nakazal še posebej za našo organizacijo. Obljubljamo, da bomo kakor doslej vedno med prvimi pri izvrševanju organizacijskih in ostalih nalog, ki se bodo redno stavljale pred nas. Posebno bomo skrbele za razširitev svojih vrst in za poživitev kulturno-prosvetnega dela. Zlasti pa hočemo biti tudi v bodoče prve borke za mir in pravo demokracijo. Zato bomo vedno vztrajno in odločno podpirale vse predloge za zmanjšanje oborožitve in utrjevanje miru, zavedajoč se, da je le na ta način zavarovana srečnejša bodočnost naših novih pokolenj.

Naj živi Antifašistična fronta žena! Naj živi Centralni komite KPS! Naj živi sekretar CK KPS tov. Miha Marinko! Naj živi KPJ in njen voditelj tov. Tito!

Izvoljen je bil Okrajni izvršilni odbor AFŽ

Božičko Marija, Belšak Marija, Furman Marija, Hedžet Zora, Horvat Zofka, Jurgec Jožefa, Kolarič Ida, Kunstek Marija, Kajnč Antonija, Kukovič Anica, Kristanič Ivica, Lah Marija, Loparnik Milica, Mirtič Lojzka, Majce Anda, Pucko Hilda, Sakelšek Malika, Stropnik Kriština, Škofič Rozika, Šepec Kristina, Šugman Zofka, Šenveter Alojzija, Topolovec Katarina, Tomšič Nada, Vajsbaher Marija, Verdenik Gusta, Zorič Jelka.

V soboto, 4. decembra

se bo ob 8. uri dopoldne vršilo v mestnem gledališču v Ptuju zasedanje okrajnega plenuma ljudske prosvete. Istega plenuma so obvezni se udeležiti vsi kulturno-prosvetni referenti pri KLO-jih, referenti pri organizacijah OF, LMS in AFŽ, predsedniki in tajniki krajevnih ljudsko-prosvetnih svetov ter referenti za kulturo in prosveto pri sindikatih.

Plenum bo pregledal dosedanje delo in sprejel plan kulturno-prosvetnega dela za prihodnje leto.

Okrajni kulturno-prosvetni svet v Ptuju.

Mladinska igralska skupina v Gorišnici nagrajena

Na večer 19. novembra so se zbrali v šoli vsi zavedni mladinci in mladinke Gorišnice, da izvolijo iz svoje srede delavne mladince za svoje voditelje.

Prva točka dnevnega reda je bil pozdravni govor tov. Novak Franca, člana OO LMS v Ptuju. Podal nam je jasno sliko in delo SKOJ-a in LMS pred vojno, v NOB in danes. Po tem govoru smo volili delegate in vodje mladine. Volitve so potekale hitro in v najlepšem redu.

Na koncu sestanka je bila podeljena pohvala in nagrada mladinski igralski skupini Gorišnice (kateri je pomagala mladina iz Zagajičev in Moškanjcev. Mladina Gorišnice ima veliko veselje do dramatike ter je dobila tudi na mladinskem festivalu v Ljubljani v kategoriji B prvo nagrado.

Sklenili smo delati še z večjim veseljem, da doprinesemo tudi mi k izpolnitvi Titove petletke. M. G.

Nepravilnost KLO-ja v Sobetincih

Krajevni ljudski odbor v Sobetincih je pri razrezu plana obvezne oddaje živine za 4. tromesečje 1948 nepravilno obremenil majhna in srednja kmečka gospodarstva, dočim je 10 največjih kmetov do 32 ha površine zemljišča po malomarnosti in zaradi nepravilnega odnosa do manjših kmečkih gospodarstev spregledal. Tako sestavljen razrez plana je ljudski odbor v Sobetincih poslal okrajni upravi za odkup, ki je morala razrez ponovno prekontrolirati, pri čemer je ugotovila že navedene nepravilnosti.

Tak odnos do izpolnjevanja nalog je popolnoma sovražen naši novi gospodarski politiki na vasi ter ni v skladu z načeli borbe proti ostankom kapitalističnih elementov na našem podeželju.

Mladina pred skupnim kongresom SKOJ-a in LMJ

I. ptujska leteča četa „Toneta Belšaka“ je proglašena za udarno

Ko je vse slovensko delovno ljudstvo v času velikega zgodovinskega dogodka ugotavljalo svoje delovne zmage, je pregledala in obračunala svoje delovne rezultate tudi I. ptujska leteča četa »Toneta Belšaka«.

Lice mladinske dvorane je bilo v nedeljo, 14. novembra povsem drugačno kakor ostale dneve. Zelenje, cvetje in parole, polne mladostnega navdušenja in zaupanja v KPJ in tov. Tita, so izražale velik delovni polet mladine v leteči četi. Vsa svečanost mladinskega praznika se je izražala pred vsem z obrazov mladine same, ki se je z jasnimi in veselimi očmi pripravljala na ta njen veliki dan.

Komandir leteče čete je na povelje tov. komandanta postrojil brigadirje in predal raport komandantu delovne brigade tov. Skok Jožefu, ki je po pozdravu prikazal v številkah delo leteče čete.

Leteča četa je delala na vseh gradiliščih našega okraja in dosegla sledeče rezultate:

Izkopala je gline za opeko 2253 m³, za temelje je izkopala zemlje 1585 m³, pripravila in naložila stevbnega lesa 450 m³, zabetonirala temeljev 520 m³, podrla lesa v gozdu in ga naložila 150 m³, nakopala gramoza 283³, očistila stare opeke in je zložila 20.632 kom., naložila in iztovorila opeke 250.000 kom., naredila opeke 140.000 kom., naložila cementa 5 ton.

Zraven teh velikih številk je dala Leteča četa na Zvezne akcije 25 mladincev iz svojih vrst in to: na autostrado 6 mladincev, od katerih so postali 3 udarniki in 2 pohvaljena, na progo Dutovlje—Sežane 10 mladincev, od katerih so postali 4 udarniki in 2 pohvaljena; na Novi Beograd 9 mladincev, od katerih sta postala 2 udarnika in 1 pohvaljen.

Velik aplavz mladine je pozdravil lepe rezultate leteče čete. Članica Okrajnega komiteja SKOJ-a tov. Šalamon Slavka je v imenu komiteja čestitala velikim delovnim zmagam čete. Ob koncu je dejala: »V znak priznanja vašega dela proglaša OK SKOJ-a vašo letečo četo za udarno in vam poklanja to zastavo, pod katero se zbirajte, delajte in učite! Zastavo poklanjam najboljšemu brigadirju...« Četa enoglasno zakliče: »Petrovičevi Štefki...« in Štefka je sprejela zastavo.

Nato proglasi še OK SKOJ-a pet udarnikov in sedem pohvaljenih. Med udarniki so tov.: Petrovič Štefka, Leber Franc, Klinc Franc, Bager Feliks in Lovrec Ferdo. Vsi udarniki prejemajo od OK SKOJ-a knjižne nagrade. Petrovič Štefka in Klinc Franc prejmeta še denarni nagradi za svoje požrtvovalno delo. Petrovič Štefka je, ne glede na to, da je najboljša brigadirka, instruktor OK SKOJ-a in je v vsakem času pripravljena iti na teren. Klinc Franc pa je reven učenec, ki je med najboljšimi učenci v gospodarstvu in tako častno izpolnjuje svojo mladinsko dolžnost. Med pohvaljenimi so tov. Tušek Dragica, Cigler Mirko, Kajzersberger Alfonz, Petek Olga, Iskra Vinko, Smrdel Zofka in Rogina Frida.

Na tej svečanosti je proglasila in razdelila uprava za gradnjo zadružnih domov brigadirjem leteče čete zlate, srebrne in bronaste značke.

Zlate značke so prejeli tov.: Petrovič Štefka, ki je naredila 395 ur, Bager Feliks 397 ur, Klinc Franc 392 ur, Leber Franc 392 ur in Lovrec Ferdo 396 ur.

Srebrne značke prejmejo tov. Vidovič Franc, Iskra Vinko, Zupančič Bertl, Cigler Mirko, Petek Olga, Resler Edita. Vsi tovariši so naredili okrog 300 ur.

Bronaste značke je prejelo 20 brigadirjev, ki so napravili vsak preko 180 delovnih ur na gradnji zadružnih domov.

Nato še prejme 23 brigadirjev značke in izkaznice za požrtvovalno delo pri delu v opekarnah.

Razdeljevanju značk, nagrad in izkaznic je vse skoz spremljalo burno ploskanje in vzklikanje. Za velikim navdušenjem so pozdravljali našo borbeno mladino, pripadniki JA in gimnazijska mladina.

Vsi skupaj pa smo ob koncu svečanosti obljubili zvestobo KPJ in tov. Titu ter sprejeli obvezo, da bomo vestno izpolnjevali sklepe II. kongresa KPS.

Še dolgo nato se je mladina skupaj z JA veselila velikega delovnega poleta in zmage I. PMDC »Toneta Belšaka«. *Š. B.*

Kako so žetalski pionirji pričakali II. kongres KPS

Pionirji iz Žetal so v predkongresnem tekmovanju za IV. kongres SKOJ-a in II. kongres KPS napovedali vsem odredom tekmovanje v našem okraju. Da pregledamo rezultate pri pionirjih v Žetalah.

Organizacija:

Odredni in četni sestanki so se vršili redno, na študijskih sestankih so se pionirji seznanjali s Kongresi SKOJ-a in KPS.

Uredili so disciplinske grafikone, dnevniki dela pa prikazujejo njih delo. Plačevanje pionirskega dinarja in pošiljanje poročil jim ne dela nobenih preglavic.

Učenje — najvažnejša naloga pionirjev:

Kljub temu, da imajo pionirji veliko voljo, so jim vremenske neprilike preprečile, da ne morejo redno obiskovati pouka radi pomanjkanja čevljev. Organizirali so predmetne krožke, v katerih obnavljajo in utrjujejo snov. Tudi individualno pomagajo pionirjem, ki snov težje obvladajo. Krožka za modelarstvo in risanje sta sicer ustanovljena, vendar še šepeta, dočim se mladi prirodnjaki že vestno pripravljajo na naloge, ki jih čakajo v prihodnjem letu.

Kulturno-prosvetno delo:

Dramatski krožek je naštudiral igrico »Pionirji iz Tihega dola«. Sedaj jo še umetniško obdelujejo, v decembru jo bodo pa uprizorili. Naštudirali so tri dvoglasne pesmice.

Zbora »Naš tisk« in »Naša KP« sta zajela globok smisel in sodelovanje vseh pionirjev. Skozi priprave so se vsi pionirji seznanjali s KP in izvedli popularizacijo pionirskega tiska. Dobili so 40 novih naročnikov za pionirski list »Ciciban« in 54 naročnikov na »Pionirski list«, ki do tega časa sploh ni prihajal na odred.

Fizkultura:

Pionirji zelo radi telovadijo, posebno prijetno se je igrati z žogo, nimajo pa fizkulturnega voditelja. Aktiv LMS in grupa SKOJ-a bi morali vzeti stvar mnogo bolj resno in dati pionirjem voditelja, ki bi pionirje vključil v izvenšolsko telovadbo.

Prijeten pa je bil vsem izlet na Macelj.

Akcije:

Skupno so se obvezali za 387 ur, naredili pa so jih 436. Delali so največ v opekarni, kjer so znosili iz peči in zložili preko 6000 kom. opeke.

Ob teh zaključkih že sprejemajo nove obveze in so ob zasedanju II. kongresa njihove obveze razširili.

Krožek mladih naravoslovcev bo pri čiščenju drevja naredil najmanj 200 ur. Pri pripravah za gradnjo zadružnega doma, ki ga bodo gradili v prihodnjem letu, so se obvezali za 1200 ur.

Kulturna skupina že ustanavlja svoje sekcije, ki že vadijo in bodo preko zime naštudirale pestre programe, s katerimi bodo nato spomladi nastopili na raznih gradiliščih našega okraja.

Plačevanje obrokov ljudskega posojila

Kakor je bil uspeh vpisa v posameznih krajih in okrajih odvisen od osnovnih množičnih organizacij in komisij, tako bo uspeh plačila vpisanega posojila odvisen od njihovega nadaljnjega prizadevanja.

Že pregled dosedanjega plačila vpisnega posojila nam kaže, da so prav tisti okraji, ki so dosegli najboljše uspehe pri vpisovanju posojila, posvetili tudi organizaciji plačila vso svojo skrb; nasprotno pa se neaktivnost osnovnih organizacij in komisij pri vpisu v drugih okrajih kaže tudi pri vsem nadaljnjem delu glede ljudskega posojila, predvsem pri organizaciji plačevanja mesečnih obrokov.

Mnoge vpisne komisije in osnovne organizacije se ne ravnajo po navodilih o plačevanju mesečnih obrokov, po katerih bi morali zbirati denar od posameznih vpisnikov blagajniki ali druge odgovorne osebe osnovnih organizacij. Vrhu tega sploh nimajo pregleda o plačilih obrokov posameznih vpisnikov in se za to tudi ne zanimajo. V nekaterih primerih celo ne razdeljujejo vpisnikom položnic Narodne banke. Popolno brezbrižnost za zaupane jim naloge pa kažejo nekatere osnovne organizacije, sindikalne podružnice in organizacije Osvobodilne fronte, s tem, da kljub ponovnim pozivom višjih komisij še sedaj niso uredile vpisnega materiala in ga izročile na pristojna mesta ter sploh ne odgovarjajo na pozive, kar onemogoča vsako kontrolo nad vplačili mesečnih obrokov posameznih vpisnikov.

Zamujeno je treba popraviti. Nujno pa je, da se vse osnovne organizacije in komisije zavedajo svojih dolžnosti, ki so jim bile zaupane v zvezi z ljudskim posojilom ter se resno in temeljito lotijo dela, da dosežejo popoln uspeh.

Predvsem morajo osnovne organizacije in komisije takoj pregledati, ali so njihova vpisna mesta uredila ves svoj spisni material, in poskrbeti, da bo ta material v redu izročen pristojnemu sedežu Narodne banke oziroma Državne investicijske banke. Sindikalne podružnice se morajo stalno zanimati, ali računovodstva njihovih podjetij in ustanov pravilno odtegujejo mesečne obroke delavcem in nameščencem, ali odtegnjene obroke po poimenskih seznamih v redu in pravočasno nakazujejo Drž. investicijski banki in ali ob premestitvah delavcev in nameščencev pravilno uporabljajo obrazce št. 9.

Naloga osnovnih organizacij Osvobodilne fronte pa je, da si takoj preskrbe sezname vpisnikov, prekontrolirajo plačila dosedanjih mesečnih obrokov in morebitne zamudnike takoj opozore na izpolnitev obveznosti, ki so jo prevzeli s vpisom posojila.

Z delom je treba pohiteti, kajti po uredbi o ljudskem posojilu morajo biti mesečni obroki v celoti plačani najkasneje do 10. decembra 1948. Če se vpisano posojilo ne plača v celoti do navedenega dne, se za delno plačilo vpisnikom ne bodo izdale obveznice. Mnogim vpisnikom to ni znano. Zato je osnovna dolžnost vseh organizacij in komisij, da na to izrecno opozore posamezne plačnike in zamudnike, ker bodo sicer največ po sokrivdi organizacij in komisij, ki se za posamezne vpisnike ne zanimajo, oškodovani s tem, da jim bodo že plačani obroki zapadli.

(Nadaljevanje s 1 strani)

ročilo, da je kolektiv sekcije opravil pri administrativnem delu okoli 8500 prostovoljnih nadur, delavske skupine pa so normo presegle v povprečju za 17.53%, kar je mnogo pripomoglo, da je bil plan predčasno izpolnjen. Za presežek dela po normah je bilo delavcem izplačanih okoli milijon dinarjev. Poleg tega je kolektiv sodeloval tudi pri gradnji zadružnih domov in to pri domovih Rogoznica, Grajena, Litmerk, Velika Nedelja, Podlehnik, Ivanjkovci, Žerovinci, Grlava in Križevci, kjer je bil udeležen s 7448 urami.

Pri tej priliki so bili za vestno in požrtvovalno delo proglašeni tri udarniki in sicer tovariši Grajf Martin, Kelnarič Avgust in Medved Leopold z denarno nagrado od 1000 do 1500 dinarjev je bilo nagrajenih 33 in pohvaljenih 76 delavcev in nameščencev.

Zastopnik glavnega direktorja tov. Kajfež, član OK KPS tov. Živic Jože kakor tudi ostali zastopniki raznih organizacij in ustanov so v krajših govorih čestitali kot prvemu kolektivu sekcij za vzdrževanje prog, ki je dosegel in presegel svoj letni plan, poudarili važnost izvršenega dela za izgradnjo in izrekli bodrilne besede za nadaljnje ustvarjanje na začrtani poti.

Sledila je enodejanka »Lavorjev venec«, ki jo je predvajal kolektiv, nakar se je razvila prosta zabava v tovariškem razpoloženju.